

Довгоруk Наталія Анатоліївна,
вчителька української мови та літератури
КЗ «Вінницький ліцей №29»

Українська мова 5 клас Розробка уроку

Тема:

Узагальнення з теми «Орфографія». Мовний патруль ...

Мета:

формувати предметні компетентності:

- ✓ уміння визначати орфограми в словах тексту, аргументувати їхнє написання;
- ✓ здатність зв'язно й аргументовано висловлювати власну думку на запропоновану тему;
- ✓ навички редагування текстів.

Формувати ключові компетентності:

- ✓ **спілкування державною мовою:** викликати пізнавальний інтерес до вивчення української мови, формувати вміння володіти всіма видами мовленнєвої діяльності;

- ✓ **уміння навчатися впродовж життя:** стимулювати до самостійного здобування знань, формувати індивідуальний досвід участі школяра в навчальному процесі, уміння та бажання організувати свою працю для успішного результату; здійснення самооцінювання результатів діяльності, рефлексії;
- ✓ **соціальну й громадянську компетентності:** прилучити учнів через мову до культурної спадщини, виховувати повагу до історичних та культурних надбань нашого народу, усвідомлення потреби цінувати й оберігати їх.

Очікувані результати: учень/учениця:

- ✓ застосує знання правил орфографії для вдосконалення власного мовлення;
- ✓ виявляє, аналізує та виправляє помилки, допущені в тексті, з урахуванням засвоєних мовних норм;
- ✓ розуміє суть понять «норма», «орфографія», «орфографічна помилка»;
- ✓ виявляє практичні вміння й навички роботи з різними видами завдань;
- ✓ демонструє практичне застосування здобутих знань з орфографії.

Тип уроку:

систематизація та узагальнення вивченого матеріалу

Форма проведення:

урок-уявна мандрівка вулицями рідного міста

Обладнання:

презентація до уроку, картки, аркуші для самооцінювання.

В рідній мові своїй
Мушиш вивчити кожне слівце,
Доглядати його,
Як старий садівник деревце.

В. Чалий

Перебіг уроку

I. Мотивація навчально-пізнавальної діяльності учнів.

Забезпечення емоційної готовності до уроку

Обговорення епіграфа

II. Оголошення теми та мети уроку. Цілевизначення й планування

Слово вчителя.

Сьогодні наш урок буде відбуватися дещо в новому форматі, саме в переддень вшанування рідної мови розпочинає роботу наш мовний патруль, мета якого не лише проконтролювати об'єкти міста, а й повторити вивчені недавно орфограми. Потрапити до нього можуть лише ті, хто гарно впорається з наступним заданням. Тому вперед до нових звершень.

III. Робота з матеріалом, що узагальнюється.

Методична ремарка (сьогодні на уроці будемо використовувати накопичувальну систему оцінювання. Зверніть увагу на лист самооцінювання. У ньому прописана кількість балів за кожне завдання).

Код талант - шоу:
так- ні
3 бали

Вправа
"Я - коректор"
2 бали

Вправа
"Смаколик до свята"
2 бали

Вправа
"Фітнес для мозку"
(Робота з картками)
2 бали

Вправа "Павутинка"
2 бали

I. Вправа «Код талант-шоу: так – ні» (3 б.)

1. Якщо перед б, п, в, м, ф стоятиме літера р, чи потрібно ставити апостроф перед я, ю, є, ї? Так чи ні?
2. Чи потрібно писати ь у словах промінчик, камінчик, ремінчик? Так чи ні?
3. Чи завжди іменник середнього роду на –я матиме подвоєння приголосних? Так чи ні?

Учитель.

Перевірте відповіді й внесіть свої бали в лист оцінювання. Сподіваюсь, що ви будете чесними. Добре, пора розпочинати наше патрулювання. Перше, що ми перевірятимемо, буде «Книгарня Є».

Книгарня Є

Рекомендуємо дітям:

Погляньте, як тут багато книг. Але на нашому шляху серйозна перешкода – потрібно «оновити» рекламний стенд. Ознайомтесь з його змістом і запишіть правильно слова, у яких допущені помилки.

2. Вправа «Я – коректор» (2 б.)

1. **«Школа без нудьги».** Прегодницька книшка про шпигунські місії, дружбу та кумедні витівки доведе, що в школі може бути неймовірно весело.

2. **«Неймовірно детективи».** Школярі не думали, що їм доведеться розплутувати загаткові злочини. А ще, коли в розслідуваннях беруть участь такі креативні капітани міліції?..

3. **«Країна неслухняних дітей».** Юним читачкам та читачам належить дізнатися про прегоди, які чикають на дітей у цьому незвичному місці, та про те, хто й навіщо всіх тут зібрав.

Обмінюйтесь зошитами і оцініть роботу одне одного. Не забувайте результати заносити в лист самооцінювання.

Пора рухатися далі. Як ви зрозуміли, ми на вулиці Соборній. А чи знаєте, чому центральна вулиця нашого міста має таку назву?

Перегляд відеопрезентації «Найцікавіші місця Вінниці»

Учитель. Наступний наш пункт перевірки – це великий торговельно-розважальний центр «Sky Park». Супермаркет «Сільпо», кінотеатр, 140 магазинів відомих брендів, кав'ярні. До речі, а що означає «Sky Park»? Тут ми відвідаємо супермаркет «Сільпо».

Нам потрібно закупити продукти для піци. Перед вами зображення товарів.

Учитель.

Хто бажає назвати назви інгредієнтів, які потрібні будуть для приготування смаколика? Поясніть правопис тих слів, у назві яких є знак зм'якшення? Чому в назві ковбаси «Любительська» після л пишемо м'який знак, а соус «Український» чи масло «Селянське» м'якого знака після н немає? Поясніть правопис слова «Вінницький». Запишіть у зошити назви тих інгредієнтів, у яких не збігається кількість звуків та букв?

3. Вправа « Смаколик » (2 б.)

Учитель.

Свій вибір поясніть. Хто бажає прокоментувати й збільшити свої бали? А чому деякі слова ми пишемо в лапках? А чи знаєте ви батьківщину піци? А які українські національні страви ви знаєте?

Фізкультхвилинка

**Встаньте, діти, посміхніться,
Вліво, вправо поверніться.
Нахиліться, розігніться. (Двічі)
Руки вгору піднімайте.
Опускайте, піднімайте. (Двічі)
Дуже добре. Всі сідайте.**

IV. Актуалізація опорних знань. Перевірка домашнього завдання.

Учитель. Діти, а ви знаєте, що ми зовсім забули про те завдання, яке виконували вдома. Нам потрібно було допомогти працівникам кав'ярні «Пан Заваркін та сини» скласти нове меню. Зараз ми якраз на шляху до закладу й можемо запропонувати свої варіанти.

Діти зачитують нове меню.

Пора рухатися далі. Ми маємо перевірити ще один об'єкт. Це Краєзнавчий музей. Тому вперед до праці. Але, щоб потрапити в музей, потрібно придбати квитки. До речі, касирка вирішила перевірити, як ви знаєте закони орфографії, і підготувала вам завдання.

4. Робота з картками (2 б.)

Від поданих іменників утворіть прикметники.

Якість, честь, ненависть, виїзд, піст, совість, масло, доблесть, пристрасть, заздрість.

Учитель. Перевірмо. Не забудьте внести свої результати в лист самооцінювання. І рушаймо далі. Сьогодні ми здійснимо перевірку лише одного залу музею – Іб. 5.

5. Вправа «Павутинка» (2 б.)

Учитель.

Перед вами текст про цю частину музею. Вам потрібно відновити, де потрібно, прогалини в ньому. Знання якої теми вам пригодилося при вирішенні цієї проблеми?

Зал №16. Вінниччина за роки Незалежності

Експозиція Іб залу вітворює історичний поступ Ві.и.ини за оста.і 22 роки з усіма його досягне.ями, труднощами та протирі.ями. Світлини розповідають про нелегкі часи становле.я економіки, масове безробі.я . Окремий розділ присвяче.ий нашим видатним землякам. Є матеріали про духовне від.родже.я та жи.я простих людей.

Учитель. Візьміть ручку альтернативного кольору й оцініть свою роботу. Будьте чесними й не забувайте, що результати потрібно внести в лист самооцінювання.

На жаль, наш час вичерпується. Мовний патруль продовжить свою роботу завтра в стінах нашого закладу. А нам пора завершувати.

V. Рефлексивно-оцінювальний етап

Учитель.

Сьогодні ми гарно та плідно попрацювали, і не лише узагальнили знання з теми «Орфографія», й перевірили, як знають мову мешканці нашого міста. Прощу вас подумати й продовжити речення, яке ви бачите на слайді...

VI. Оголошення домашнього завдання.

1. Підготуватися до контрольної роботи.
2. Провести перевірку інших об'єктів міста й зробити фото неправильного написання тих чи інших слів.